

CÍLE LEKCE

- přemýšlí o významu slova jiné, o lidech a věcech, které považuje za „jiné“
- seznámí se s životním příběhem příslušníka minority
- reflektuje problémy příslušníka minority
- vytváří svůj postoj k menšinové společnosti

POMŮCKY

- losy pro dělení do skupin (pracovní arch)
- dokument Netolerance

1. Komunitní kruh. Vyučující přečte příběh Pohledy¹ od Maxe Kašparů.

Někdy mám dojem, že je v životě skoro všechno jinak. O jinakosti se zmiňuje i staré přísloví, které říká, že jinak voní seno koním, jinak zamilovaným. Zcela jinýma očima vidí vysvědčení svého synka matka, jinak otec, zcela jinak učitelka nebo jeho spolužák. Zvláštnost jinakosti má i samo slovo „jinak“. Je jediným českým slovem, které se jinak píše a jinak čte. Nejde vlastně nikdy jen o stav věci samotné, ale o úhel pohledu na ni. Jinými slovy... Z pohledu hasiče je rozdíl mezi basou a houslemi jednoznačný: basa déle hoří.

- Najdi nějaká synonyma (slova stejného významu) ke slovu **jiný**.
- Které věci označuješ jako jiné?
- Kdo je pro tebe „jiný člověk“?
- Podle čeho rozhodujeme, že je něco odlišné? Je odlišný člověk malého vzrůstu od člověka se vzrůstem 185 cm? Nebo naopak je odlišný 185 cm vysoký člověk od člověka s výškou 132 cm?

2. Brainstorming. Čím se mohou od sebe lidé lišit?

- Může být jinakost důvodem pro odmítnutí člověka či posměch?

1. Netolerance. Skupinová práce; skupiny po 4 vzniknou rozlosováním (rozstříhaná mapa, viz pracovní arch); skupinu tvoří žáci, jejichž losy tvoří dohromady ucelenou mapu. Vyučující pustí žákům dokumentární film Netolerance² (M. Popovič, 2002), který je součástí výukové sady Kdo jiný?, v časové stopě 0:00:00 – 0:15:19.

- Ve které zemi se příběh odehrává?
- Jaké jsou příčiny sporů mezi Srby a Albánci?

Úkolem žáků ve skupině je diskutovat o následujících otázkách a pořádit krátký zápis do pracovního sešitu:

- Je podle vás Ivan Jokič „jiný“?
- Jaké jsou jeho přednosti a jaké nedostatky spatřujete na jeho osobě?
- Sám o sobě tvrdí, že byl vždycky zvláštní. Jakých zvláštností jste si všimli? (Byl nejlepším žákem ve třídě, číst a psát uměl ve třech a půl letech, studuje molekulární biologii, často se stává terčem diskriminace, je nápadný, je homosexuál, byl vychováván k nenávisti Albánců)
- Setkává se Ivan s běžnými problémy jako většina lidí? Které z jeho problémů považujete za svízelné? Kdo mu tyto problémy způsobuje? Je on sám jejich příčinou?
- V době svých studií prosil rodiče, aby nemusel bydlet na kolejích. Pro řadu lidí je ubytování na kolejích životním zážitkem, proč se snažil tomuto typu ubytování vyhnout?
- V době, kdy na Ivana a skupinu jeho přátel fyzicky zaútočila skupina mužů, byl zkopán střídavě do hlavy a do břicha. Ostatní kolemjdoucí jen přihlíželi. Projíždějící policejní vůz nezastavil a poklidně pokračoval dál. Jak pohlížíte na tento fakt? Jak byste řešili tuto situaci, kdybyste byli na místě Ivana? A na místě kolemjdoucího?
- Jak hodnotíte postoj jeho vlastní matky? Sama říká, že by byla radši, kdyby znásilňoval, raboval a vypaloval domy. Považuje ho za zrůdu.

Následuje **sdílení** skupinových postojů **v komunitním kruhu**.

¹ KAŠPARŮ, Jaroslav Max. *Jinými slovy*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005, 111 s.

² ČLOVĚK V TÍSNI. *Kdo jiný?: Jeden svět na školách* [DVD]. Praha: Člověk v tísní, 2010 [cit. 2012-02-02].

1. Individuální písemné vyjádření. Jaký je tvůj postoj k menšinovým skupinám? Jak by ses zachoval/a, kdyby se Ivan stal tvým spolužákem?

SEBEHODNOCENÍ dle sady kritérií

Kritéria	★ ★	★	👤
Skupinová práce Dokumentu Netolerance	Ve skupině jsme prodiskutovali všechny zadané otázky, závěry jsme zapsali do pracovního sešitu	Ve skupině jsme prodiskutovali více než polovinu zadaných otázek, závěry jsme zapsali do sešitu.	Prodiskutovali jsme méně než polovinu otázek. Do diskuse jsem se nezapojil/a.
Individuální úkol	Popsal/a jsem svůj postoj k menšinám. Ivanovi bych se snažil/a pomoci, aby se zapojil do kolektivu.	Popsal jsem svůj postoj k menšinám. Ivana bych respektoval/a (toleroval/a).	Úkol jsem nesplnil/a. Přítomnost Ivana bych v naší třídě odmítl/a.

